

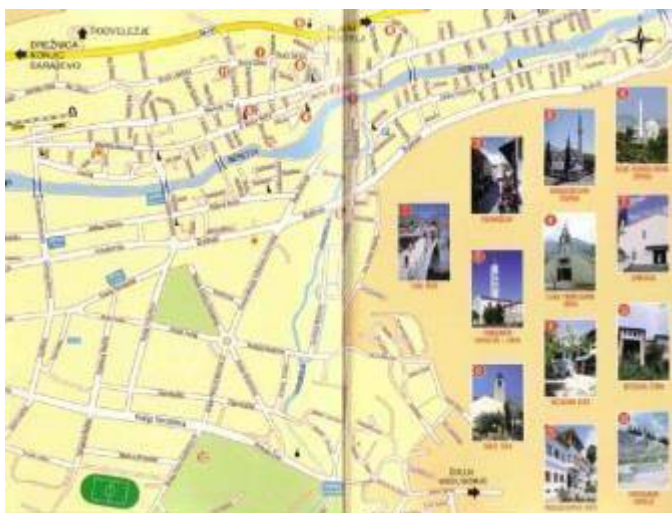
MATERIAŁ 12

Mostar, Bośnia i Hercegowina

Kartka pocztowa z czasów imperium austriackiego, na której widać ważne muzułmańskie i chrześcijańskie obiekty architektoniczne wielokulturowego Mostaru, ok. 1900 r.

Źródło: IKC Mostar, znaleziono w [Postwar images and Identities of Mostar](#), Emily Makas <http://www.academia.edu/2211280/5> [Postwar Images and Identities of Mostar](#)

Mostar i okolice, 2006 r.: na planie ze współczesnego przewodnika turystycznego po Mostarze nadal wykorzystuje się zdjęcia monumentalnych obiektów historycznych reprezentujących różne religie (muzułmańską, prawosławną i katolicką oraz żydowską) do pokazania wielokulturowego wizerunku tego miasta.

Źródło: SrpskaKnjižarnidža B.M. Radovina, Mostar, znaleziono w [Postwar images and Identities of Mostar](#), Emily Makas

DOM HISTORII EUROPEJSKIEJ

Cesarstwo austro-węgierskie

Zawierająca informacje w dziewięciu językach używanych w cesarstwie austro-węgierskim kartka pocztowa z czasów pierwszej wojny światowej, jaką żołnierze wysyłali do swoich bliskich, żeby ich poinformować, że wciąż żyją.

W dziewięciu językach można przeczytać:

„Jestem zdrow i powodzi mi się dobrze”.

„Na tej kartce nie wolno nic więcej dopisać”.

Źródło: Muzeum wojskowe, Budapeszt, Węgry

Złożone z wielu różnych narodowości, cesarstwo austro-węgierskie (1867-1918) było bytem politycznym, który ostatecznie został zastąpiony nowymi państwami narodowymi na początku XX w. Jakie różnice kulturowe i etniczne widać na poniższych trzech ilustracjach?

Związek Radziecki

Radziecki plakat propagandowy autorstwa B. Biłockiego, zatytułowany „Z.S.R.R” (Młodzież w walce o sprawę Lenina)

W byłym Związku Radzieckim propaganda służyła idei łączenia wszystkich narodowości we wspólną radziecką tożsamość. Na tym plakacie widać młodych obywateli Związku Radzieckiego o różnych korzeniach etnicznych.

Źródło: Corbis

- Jakie przesłanie ma przekazywać ten plakat?
- Czy sądzisz, że system polityczny może stworzyć nową tożsamość dla danego państwa i spowodować, że przystaną na nią wszyscy mieszkańcy?

DOM HISTORII EUROPEJSKIEJ

Alzacja

Témoignage de Robert Loos sur l'identité alsacienne

<http://www.ina.fr/video/I00012267/temoignage-de-robert-loos-sur-l-identite-alsacienne-video.html>

Źródło: Institut National de l'Audiovisuel (Ina), Francja

Alzacja to region w centrum Europy, leżący między Francją i Niemcami. Ma burzliwą i często tragiczną przeszłość wynikającą ze strategicznego położenia między dwoma mocarstwami. Alzaccyzy zmieniali obywatelstwo cztery razy przez ostatnie 150 lat.

Obejrzyj film, w którym starszy mężczyzna opowiada o historii Alzacji, i zastanów się, jak kolejne zmiany wpływały na życie ludzi i poczucie przynależności.